

وفاق يك فرآیند است نه رخداد

گفتاری از محمد حسین بنی اسدی
دبیرکل نهضت آزادی ایران

دو جایزه امین الضرب برای هم میهن

فرزانه طهرانی رتبه اول گزارش خبری و تحلیلی
و علی ایوبی رتبه اول گزارش توصیفی را به دست آوردند

خنیانگر خاطره ساز

درباره امین الله رشیدی
از میراث داران آواز ایرانی که در ۹۹ سالگی درگذشت

جنگ با مستند ساز مانع از روایت صلح
میزگردی درباره سینمای مستند با حضور مهوش شیخ الاسلامی و هادی آفریده

صبر به سختی خوردیم

واکنش مقامات نظامی اسرائیل به حمله یکشنبه شب حزب الله

رئیس ستاد ارتش اسرائیل پس از حمله مرکبار پهباد حزب الله با سربازان پایگاه گولانی در شمال اسرائیل گفت وگومی کند.
عکس: IDF

آتش بس یا جنگ بزرگ؟

تحلیلی از مجید محمد شریفی
استاد روابط بین الملل دانشگاه خوارزمی
درباره سناریوهای پیش روی خاورمیانه

ارزیابی استادان دانشگاه از چشم انداز روند تحولات کشور

نگران آینده ایران

سرمقاله
از شکنندگی به تاب آوری

گزارش امروز «هم میهن» از میزگرد آینده پژوهی اجتماعی؛ با موضوع شکنندگی یا پایداری دولت و جامعه در ایران است. اعتقاد داریم که ترجیح داشت اعضای محترم دولت و سایر ارکان حکومت هم به جای پرداختن به امور جاری و روزمره یا حداقل در کنار کارهای جاری، بخشی از وقت روزانه خود را صرف پرداختن به آینده ایران می کردند. مسئله ایران بیش از اینکه وضعیت نامناسب امروز باشد فقدان چشم انداز از آینده است؛ چشم اندازی پایدار و امیدبخش و قابل دسترسی. برای دستیابی به آن باید مطالعات آینده پژوهی را توسعه و گسترش داد. متأسفانه باید پرسید که دولت و حکومت با هزاران میلیارد بودجه و امکانات خود چقدر به این موضوع می پردازد که یک نهاد مدنی عادی و کوچک دغدغه آن را داشته و درباره آن نشست برگزار می کند؟ این روزها دولت درگیر تدوین قانون بودجه سال آینده است. مجلس هم سردرگمی خاص خود را دارد و برخی نمایندگان دنبال مسائل شخصی و بیرون کردن افراد از دولت هستند. داسراها هم با احتیاط و ایراد اتهام به این و آن نویسنده، خود را مشغول کرده اند. نهادهای عمومی دیگری هم هستند که دنبال جایابی برای افرادی هستند که مشاغل خود را در دولت دست داده اند. انجام این کارها شاید در شرایط عادی محل پرسش نباشد و هر نهادی باید به امور جاری و روزمره خود مشغول شود؛ ولی در شرایطی که ابرهای تیره جنگ فضای منطقه را پوشانده و قدرت های نظامی مشغول گسیل نیرو به منطقه هستند و ابزارهای تحریم را بیش از پیش تیز می کنند، برجسته کردن این موارد و عادی سازی نتهتها درد را از میان نمی برد بلکه حواس جامعه را از حقیقت اوضاع پرت و منحرف می کند. ❏

نگاه تحلیلی

معنای نوبل اقتصادی ۲۰۲۴
رشد پایدار اقتصادی بدون توسعه سیاسی؛ هرگز

منصور بیطرف

جایزه نوبل اقتصادی امسال ۲۰۲۴ - به سه اقتصاددان و دانشمند علوم سیاسی اعطا شد. دیروز که اعطای نوبل اقتصادی به دارون عجم اوغلو، سیمون جانسون و جیمز راینسون اعلام شد به احتمال خیلی زیاد بسیاری از دانشجویان یاد دو کتاب بسیار معروف دارون عجم اوغلو و جیمز راینسون افتادند که از فضا در ایران هم ترجمه شده است؛ «چرا ملت ها شکست می خورند» و «راه باریک آزادی» دو کتابی است که این دو با هم نوشته اند. در این دو کتاب این دو دانشمند به یک موضوع بسیار مهم می پردازند و آن این است که توسعه یافتگی بدون تشکیل نهادهای سیاسی که حافظ آزادی اقتصادی است رخ نمی دهد و اتفاق همین سوزده مهم، نهادها هست که نهاد نوبل را وا داشت تا جایزه نوبل اقتصادی امسال را به این سه نفر اعطا کند؛ آن هم به خاطر «مطالعاتی که چگونه نهادها شکل گرفته اند و بر رونق و رفاه اثر گذاشته اند.» ❏

عبدالامیر نیوی

تحوالاتی که دست کم از نظر سیاسی، اقتصادی و اجتماعی از سال ۸۸ به این سو شاهد بودیم، منجر شده تا کنشگری اینترنتی بیشتر از قبل شود. کنشگری اجتماعی سریع و ارتباطی به فریباشی اتفاق می افتد؛ هر نظام سیاسی در صورتی می تواند در وضعیت شکنندگی ادامه حیات دهد که در کنار ظرفیت گفت و گو، سازش، بسیج گری و سرکوب را هم داشته باشد. این شرایط می تواند آن نظام سیاسی را در مرز قرار دهد. البته گاهی هم فاکتورهای شتابزا وجود دارد. در پاسخ به این سوال که چه کلان روندهایی می تواند جامعه را به سمت شکنندگی سوق دهد؟ یکی از آنها بحث اسلام سیاسی است. به اعتقاد من جامعه از این وضعیت عبور کرده است. رنسانسی که در کشور انتظار داشتیم، رخ داده است. هرچند جامعه فرهیخته هنوز دلپاخته اسلام سیاسی است، اما جامعه از آن عبور کرده.

مجتبی مقفودی

سوال اینجاست که حد نهایی کجاست؟ در اینجا باید به مسئله تاب آوری اشاره کرد و پرسید که با وجود شکنندگی برخی جوامع و ملت ها، چرا آنها هم فرو نمی پاشند؟ در چه میزانی این فروپاشی اتفاق می افتد؟ هر نظام سیاسی در صورتی می تواند در وضعیت شکنندگی ادامه حیات دهد که در کنار ظرفیت گفت و گو، سازش، بسیج گری و سرکوب را هم داشته باشد. این شرایط می تواند آن نظام سیاسی را در مرز قرار دهد. البته گاهی هم فاکتورهای شتابزا وجود دارد. در پاسخ به این سوال که چه کلان روندهایی می تواند جامعه را به سمت شکنندگی سوق دهد؟ یکی از آنها بحث اسلام سیاسی است. به اعتقاد من جامعه از این وضعیت عبور کرده است. رنسانسی که در کشور انتظار داشتیم، رخ داده است. هرچند جامعه فرهیخته هنوز دلپاخته اسلام سیاسی است، اما جامعه از آن عبور کرده.

گزارش جامعه ۱۳-۱۴

محمد مهدی مجاهدی

جامعه ما به دلایل تاریخی و فرهنگی عمیق، مجمع تضادهاست. این نه بد است، نه خوب. به هر حال چرخ دنده ها وقتی با هم درگیر می شوند، یک محور را به گردش در می آورند. تلقی می شود. در کنار آن شاخص امنیتی و امنیت قرار دارد که از میان بیش از ۱۶۰ کشور، رتبه ایران ۱۳۰ است. در شاخص کیفیت اقتصادی، رتبه ۱۳۸ را داریم و در کیفیت حکمرانی، رتبه ۱۴۶ را به دست آورده ایم. در حوزه آزادی های شخصی هم وضعیت نگران کننده ای داریم. در شاخص نیکبختی اجتماعی و شادمانی ملت ها، رتبه ایران ۱۰۱ است و کشورهای که به نظر می رسد باید رتبه پایین تری از ایران داشته باشند، بالاتر از کشور قرار گرفته اند. باتوجه به این شاخص ها گویا کشور به سمت آینده ای که آمادگی زیستن در آن را ندارد، پرتاب می شود. در این وضعیت ما چه نقاط ضعف و قوتی داریم که می توانیم آنها را کنترل کنیم؟

مقصود فراستخواه

جامعه شناس و استاد برنامه ریزی توسعه در شاخص سرمایه اجتماعی، ایران از میان ۱۲۶ کشور، رتبه ۱۲۲ را دارد. آنطور که در این گزارش آمده، همبستگی اجتماعی، اعتماد به نهادها، مشارکت و... جزء پایداری یک جامعه یا کشور تلقی می شود. در کنار آن شاخص امنیتی و امنیت قرار دارد که از میان بیش از ۱۶۰ کشور، رتبه ایران ۱۳۰ است. در شاخص کیفیت اقتصادی، رتبه ۱۳۸ را داریم و در کیفیت حکمرانی، رتبه ۱۴۶ را به دست آورده ایم. در حوزه آزادی های شخصی هم وضعیت نگران کننده ای داریم. در شاخص نیکبختی اجتماعی و شادمانی ملت ها، رتبه ایران ۱۰۱ است و کشورهای که به نظر می رسد باید رتبه پایین تری از ایران داشته باشند، بالاتر از کشور قرار گرفته اند. باتوجه به این شاخص ها گویا کشور به سمت آینده ای که آمادگی زیستن در آن را ندارد، پرتاب می شود. در این وضعیت ما چه نقاط ضعف و قوتی داریم که می توانیم آنها را کنترل کنیم؟